

שעור 4 מציאת תת-מטריצה מלבנית בעלת סכום איברים גדול ביותר.

בעיה זו נמצאת בשימוש נרחב ביישומים כגון זיהוי תבניות, עיבוד תמונה, ניתוח רצף ביולוגי כריית מידע או כריית נתונים (Data mining).

דוגמה: עבור מטריצה נתונה:

0	-2	-7	0
9	2	-6	2
-4	1	-4	1
-1	8	0	-2

תת-מטריצה בעלת סכום גדול ביותר (15) היא

9	2
-4	1
-1	8

(א) חיפוש שלם

בהינתן מטריצה $mat[m,n]$ בעלת m שורות ו- n עמודות צריך לעבור על כל תתי מטריצות מלבניות. תת-מטריצה מלבנית שקואורדינטות של פינה שמאלית עליונה הן (i, j) וקואורדינטות של פינה ימנית תחתונה הן (p, q) מתקבלת ק חיתוך של שני פסים: פס אנכי בין עמודות i ו- j ופס אופקי שבין עמודות p ו- q ($i \leq j, p \leq q$). מספר אפשרויות לבנות "פס" של שורות הוא $\binom{m}{2} = \frac{m(m-1)}{2}$. מספר אפשרויות לבנות "פס" של עמודות הוא $\binom{n}{2} = \frac{n(n-1)}{2}$. סה"כ מספר תת-מטריצות מלבניות הוא $O(n^2 m^2) = \frac{n(n-1)}{2} * \frac{m(m-1)}{2}$. סיבוכיות חישוב סכום איברי המלבן היא $O(m * n)$, לכן סיבוכיות של חיפוש שלם היא $O(n^3 m^3)$.

$$mat[i:j][p:q] = \begin{bmatrix} & & (i,j) \\ & \boxed{} & \\ & & (p,q) \end{bmatrix}$$

(ב) שימוש במטריצת עזר

קודם כל נבא דוגמה של שימוש במערך עזר למערך רגיל.

נתון מערך

$$a[] = \{a[0], a[1], \dots, a[n-1]\}$$

נגדיר מערך עזר

$$h[] = \{h[0], h[1], \dots, h[n-1]\}$$

כך ש-

$$h[0] = a[0],$$

$$h[1] = h[0] + a[1],$$

$$h[i] = h[i-1] + a[i],$$

$$h[n-1] = h[n-2] + a[n-1]$$

או במילים אחרות

$$h[i] = a[0] + a[1] + \dots + a[i]$$

לכן סכום של איברי קטע במערך a שווה להפרש של שני איברים במערך h :

$$a[p] + a[p+1] + \dots + a[q-1] + a[q] = h[q] - h[p].$$

באופן דומה, עבור מטריצה נתונה נגדיר מטריצת עזר $h[m, n]$:

```

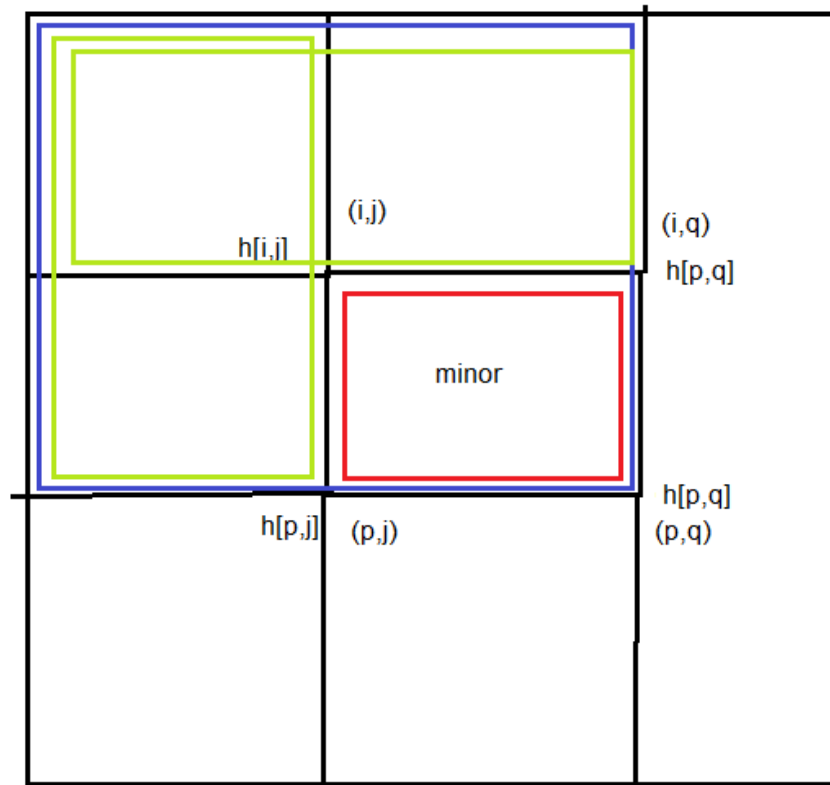
int[][] getHelpMatrix(mat[][])
    h[m,n]

    h[0,0] = m[0,0]
    for i=1 to m-1
        h[i][0] = h[i-1][0] + m[i][0], i=0,1,...,m-1

    for j=1 to n-1
        h[0][j] = h[0][j-1] + m[0][j], j=0,1,...,n-1

    for i=1 to m-1
        for j=1 to n-1
            h[i,j] = m[i,j] + h[i-1,j] + h[i,j-1] - h[i-1,j-1]
    return help
end-getHelpMatrix

```


לכן סכום של איברי תת-מטריצה ניתן לחשב ב- $O(1)$:

```

int sum_ij_pq(help[][], i, j, p, q)
    if (i==0 and j==0) sum = h[p,q]
    else if (i==0 and j>0) sum = h[p,q] - h[p,j-1]
    else if (i>0 and j==0) sum = h[p,q] - h[i-1,q]
    else sum = help[p,q] - help[p,j-1] - help[i-1,q] + help[i-1,j-1]
    return sum
end_sum_ij_pq

```

סיבוכיות של בניית מטריצת עזר היא $O(mn)$, מעבר על כל תתי-מטריצות $O(n^2m^2)$, חישוב סכום איברים של תתי-מטריצה $O(1)$, לכן הסיבוכיות של האלגוריתם היא

$$O(mn) + O(n^2m^2) + O(1) = O(n^2m^2)$$

מטריצת עזר למטריצה שבדוגמה שלעיל היא:

0	-2	-9	-9
9	9	-4	-2
5	6	-11,	-8
4,	13,	-4,	-3

ג) שימוש ב-best

נשתמש באותה מטריצת עזר כמו בסעיף ב) לחישוב סכום איברי של תתי-מטריצות..

נגדיר פס שורות בין שורה i לשורה p ונחשב את סכומים של תתי-מטריצות הנמצאות באותו פס שורות בין עמודות 0 ל- j . כמו ב-best, ברגע שנקבל סכום שלילי מאפסים את הסכום ועוברים לסכום מחדש מעמודה $j+1$. בכול חישוב סכום מעדכנים את הסכום המקסימאלי.

פסדו-קוד של אלגוריתם:

```
int matrixSuperBestON3(int[][] mat){//O(N^3)
    help[][] = getHelpMatrix(mat)
    max = help[0][0], t=0
    for i=0; to m-1
        for p=i to m
            j = 0
            for q=0 to q<n
                t = sum_ij_pq(help, i, j, p, q)//O(1)
                if (t < 0) j = q + 1
                else if (t>max) max = t
            end-for
        end-for
    end-for
    return max;
end-matrixSuperBestON3
```

